

Kokeessa on neljä (4) esseetehtävää, **joista sinun tulee vastata kahteen (2)**. Tämän lisäksi löydät ”käsitteet” -osiosta neljä kolmen käsitteen ryhmää, **joista jokainen on yhteensopiva yhden esseetehtävän kanssa**. Tehtävänäsi on **valita oikea käsitejoukko esseisiisi, hyödyntää niitä osana vastaustasi ja selittää ne luontevasti osana tekstiäsi**. **Lihavoi** asianmukaiset käsitteet, kun käytät niitä, sillä tämä helpottaa kokeen pisteyttämistä.

Onnea matkaan!

1. Kumpaa pidät suomalaisen demokratian tärkeimpänä toimieliminä, eduskuntaa vai hallitusta? Perustele vastauksesi, ja kerro miksi et valinnut toista vaihtoehtoa.
2. Pohdiskele suomalaisen hyvinvointivaltiomallin etuja ja haittoja. Miten hyvinvointivaltiomallimme vertautuu muihin olemassa oleviin malleihin? Jos sinä saisit muuttaa yhtä asiaa suomalaisessa hyvinvointivaltiossa, mikä se olisi, ja miksi?
3. Haluat valtaa vaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuuden suuntaan, mutta koet että mikään olemassa olevista puolueista ei vastaa tarpeeksi hyvin omia arvojasi, joten päätät perustaa oman puolueen. Kehittele puolueellesi nimi, puolueohjelma (eli kuvaus siitä mitä puolue tavoittelee), kerro miten mainostaisit puoluetta, minkälaisia ihmisiä pyrkisit saamaan puolueesi ehdokkaiksi seuraaviin eduskuntavaaleihin ja minkä nykyisten eduskuntapuolueiden kanssa voisit kuvitella jonain päivänä tekeväsi hallitusyhteistyötä ja miksi, sekä minkä puolueiden kanssa et ainakaan tekisi hallitusyhteistyötä ja miksi.
4. Suomen demografiset (=väestölliset) erityispiireet ja tulevaisuuden trendit.

Käsiteryhmät:

- a) vasemmisto-oikeisto -akseli – talouspoliittinen ohjelma – ehdokasasettelu
- b) luonnollinen väestönkehitys – immigraatio – kansallisuus
- c) kannustinloukku – tulonsiirto – konservatiivinen malli
- d) instituutio – ylin lainsäädäntövalta – toimeenpanovalta